

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/13/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200456
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8516200456.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v právnej veci starostlivosti súdu o mal. C. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, t. č. bytom Detský domov Podolíneec, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, dieťa nesvojpr. M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zast. opatrovníkom O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, na návrh navrhovateľov 1/ N. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, XXX XX A. E. a 2/ B. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, XXX XX A. E., obaja pr. zast. JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a .**

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.02.2016 žiadali navrhovatelia vydanie rozhodnutia, ktorým by súd mal. C. M., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „mal. C.“) zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí by zároveň boli povinní vykonávať osobnú starostlivosť o mal. C. v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Zároveň žiadali zaviazat' matku mal. C. povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 27,13 eur mesačne.

Spolu s návrhom podali navrhovatelia aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd predbežne zveril mal. C. do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

V odôvodnení podaného návrhu vo veci samej navrhovatelia uviedli, že manželstvo uzavreli dňa 17.01.1987, z ich manželstva pochádzajú tri deti, pričom dve z nich sú už t. č. plnoleté. Navrhovateľka uzavrela s Detským domovom Sv. Klementa Hofbauera v Podolínci dňa 10.09.2015 Dohodu o vykonávaní starostlivosti v profesionálnej rodine, na základe ktorej začala vykonávať starostlivosť o mal. C., ktorý bol v tom čase umiestnený v ústavnej starostlivosti na základe uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2P/74/2015 zo dňa 03.09.2015. Biologickou matkou mal. C. je M. M., nar. XX.XX.XXXX, meno otca v rodnom liste uvedené nie je. M. M. bola rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Ps/4/2014 zo dňa 15.02.2014 pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu a zároveň jej bol ustanovený opatrovník v osobe jej brata O. M., nar. XX.XX.XXXX, pretože M. M. trpí duševnou poruchou - mentálnou retardáciou.

Navrhovatelia ďalej uviedli, že mal. C. sa v podstate od narodenia nachádza v osobnej starostlivosti navrhovateľky a žije v spoločnej domácnosti v rodine navrhovateľov. Od tohto obdobia sa medzi navrhovateľmi, ich deťmi a mal. C. vytvoril veľmi blízky citový vzťah a mal. C. sa stal neoddeliteľným členom ich rodiny. Mal C. sa dobre vyvíja, nebadá na ňom žiadne zdravotné problémy.

Navrhovatelia vedú usporiadaný rodinný život, vychovali tri deti. Navrhovateľ pracuje ako SZČO v odbore stavebníctvo, svojím príjmom vie zabezpečiť aj výživu ďalšieho dieťaťa. Mal. C. má u navrhovateľov

vytvorené veľmi dobré podmienky pre svoj všestranný rozvoj a aj navrhovatelia si vytvorili veľmi dobrý citový vzťah k mal. C..

Návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnili navrhovatelia tým, že im bolo oznámené, že mal. C. majú pripraviť a odovzdať do pestúnskej starostlivosti do mesta A., a to v priebehu budúceho týždňa. Pokiaľ by k takémuto zásahu došlo a mal. C. by bol skutočne odovzdaný do pestúnskej starostlivosti, došlo by tak k vážnemu narušeniu starostlivosti o maloletého a tento by si musel zvykať na nové prostredie a nových ľudí, pričom podmienky, v ktorých sa momentálne nachádza mu vytvárajú priestor pre jeho všestranný rozvoj a navrhovatelia majú skutočný záujem starať sa o mal. C..

Uznesením č.k. 2P/13/2016-26 zo dňa 09.02.2016 súd ustanovil mal. C. kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni a zaslal mu návrh na nariadenie predbežného opatrenia na vyjadrenie. Vo svojej odpovedi zo dňa 11.02.2016 kolízny opatrovník navrhol súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Podľa kolízneho opatrovníka má mal. C. nariadenú ústavnú starostlivosť, nachádza sa aj naďalej v profesionálnej rodine navrhovateľov a v tejto profesionálnej rodine sú výchovné pomery mal. C. do rozhodnutia vo veci samej upravené.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/20160101>> sa použijú primerane.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenia na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať

návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa ods. 5 veta prvá cit. zák. ust. ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b/, rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitostí podľa ods. 2.

Podľa ods. 6 cit. zák. ust. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa ods. 8 cit. zák. ust. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Účelom predbežného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním predbežného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Predbežné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Platí to pre takéto predbežné opatrenia, ktorých cieľom má byť dočasná úprava pomerov i pre také, ktorými sa má zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia pred jeho zmarením.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov.

Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe. Od predmetu prebiehajúceho konania alebo konania, ktoré len začne podaním žaloby, okrem iného závisí aj spôsob, akým sa má obmedziť časové trvanie predbežného opatrenia.

Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov v záujme mal. dieťaťa.

Odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti inej osoby ako tej, ktorej je maloleté dieťa zverené je potrebné vtedy, ak je dieťa aktuálnym výchovným prostredím ohrozené a zmena takéhoto prostredia je v jeho záujme. Nestačí však iba tvrdiť, že ujma bezprostredne hrozí, ale existenciu takejto hrozby treba aj osvedčiť.

Z podaného návrhu a rodného listu súd zistil, že mal. C. je dieťaťom M. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Ps/4/2014 zo dňa 15.12.2014 pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu a zároveň jej bol ustanovený opatrovník a to brat O. M., nar. XX.XX.XXXX, pretože matka maloletého trpí duševnou poruchou - mentálnou retardáciou (ťažkou debilitou). Otec mal. C. v rodnom liste uvedený nie je.

Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením č. k. 2P/74/2015-8 zo dňa 03.09.2015 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého bol mal. C. umiestnený do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneč. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.09.2015. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/156/2015-20 zo dňa 02.02.2016 bola nariadená ústavná starostlivosť u mal. C. a ten bol umiestnený do Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneč. Predmetný rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Súd sa oboznámil s obsahom návrhu a dospel k záveru, že v tomto konaní nie sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovatelia totiž dostatočne nepreukázali nutnosť okamžitej úpravy pomerov k mal. C. a bezprostredne hroziacu ujmu, ktorá je predpokladom nariadenia predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie je inštitút dočasného charakteru, ktorý má zabezpečiť predbežnú ochranu a stabilizáciu vzťahov v nevyhnutnej miere tam, kde hrozí bezprostredná ujma, že právne vzťahy budú trvale narušené. Ujma, ktorá má hroziť, musí byť celkom konkrétna a reálne hroziaca, čo v danom prípade osvedčené nebolo. Navrhovatelia v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia netvrdia také skutočnosti, ktoré by svedčili o nevyhnutnosti a naliehavosti právnej úpravy mal. C. v podobe zverenia do ich náhradnej osobnej starostlivosti práve takouto právnou formou rozhodnutia. Z tvrdení navrhovateľov nemožno vyvodiť záver, že zdravie mal. C., jeho život a ďalší vývoj by boli ohrozené do tej miery, že by bolo potrebné urgentne a nevyhnutne upraviť jeho pomery nariadením predbežného opatrenia. Navrhovatelia k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia taktiež nepripojili žiadne relevantné dôkazy, ktoré by preukazovali a odôvodňovali naliehavosť a potrebu rýchleho zásahu súdu do pomerov účastníkov, predovšetkým nepreukázali nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy mal. C.. Tým, že mal. C. bol právoplatným rozhodnutím umiestnený do starostlivosti Detského

domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneč, nie je bezprostredne ohrozené jeho zdravie a život, ani mu nehrozí bezprostredná ujma. V prípade, že by došlo k zmene pomerov u mal. C., je v uvedenom konaní potrebné vykonať dokazovanie tak, aby konečné rozhodnutie súdu bolo v najlepšom záujme mal. C. a v jeho prospech, pretože predbežné opatrenie má len dočasný charakter a nemožno ním prejudikovať práva účastníkov konania.

Súd by chcel ďalej poznamenať, že z doposiaľ zabezpečeného dokazovania nevyplývajú iné zásadné skutočnosti, nevyhnutné pre dočasné rozhodnutie o zmene výchovného prostredia mal. C.. Nariadenie predbežného opatrenia je totiž podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak právne vzťahy, ktoré existujú medzi účastníkmi, vyžadujú dočasnú úpravu a aj to len vtedy, ak je táto dočasná úprava potrebná, a ak v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a nezasiahne do nich neprimeraným spôsobom. Tunajší súd tak nezistil, že by bolo nutné nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu lepšieho zaistenia potrieb mal C. s prihliadnutím na citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia.

Naliehavá potreba dočasnej úpravy v danej veci nebola preukázaná ani s prihliadnutím na § 75 ods. 2 O.s.p., kde pri nariaďovaní predbežných opatrení v konaniach starostlivosti súdu o maloletých nie je potrebné zdôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ale postačuje zdôvodnenie potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme. V danom prípade podľa názoru súdu nie je preukázané, že zmena zverenia u mal. C. by bola v jeho záujme a túto skutočnosť ani navrhovatelia vo svojom návrhu nijako nepreukázali. Súd by chcel ďalej uviesť, že na zmenu rozhodnutia o zverení je potrebné vykonať dokazovanie, ktoré presahuje rámec dokazovania, potrebného pre účely predbežného opatrenia. Až na základe takto vykonaného dokazovania bude možné ustáliť, či je zmena zverenia mal. C. v jeho záujme alebo nie.

Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd prihliadal aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý vo svojom vyjadrení žiadal návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Na základe vyššie uvedeného preto súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1, písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.